

Borås kommun

boras.stad@boras.se

Rektorn vid Målsrydskolan

kerstin.koivisto@boras.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Målsrydskolan
i Borås kommun

Tillsyn i Målsrydskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Målsrydskolan besöktes av Skolinspektionen den 23 januari 2013.

Fakta om skolan

Målsrydskolan tillhör stadsdelen Öster i Borås kommun och är belägen i samhället Målsryd cirka 11 km utanför Borås. Vid skolan går 15 elever i förskoleklass och 107 elever i grundskolan, årskurserna 1-6. Eleverna undervisas i huvudsak i åldershomogena undervisningsgrupper. Rektorn, som också är rektor för närbelägna Dannikeskolan, tillträdde sin tjänst cirka tre månader innan Skolinspektionens tillsynsbesök.

Skolan redovisar i en sammanställning av elevernas resultat i årskurserna 3 och 6. För läsåret 2011/12 visar skolans sammanställning att 100 procent av eleverna i årskurs 3 når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena matematik, naturorienterande ämnen samt samhällsorienterande ämnen. Motsvarande andel för ämnet svenska är 84 procent. I årskurs 6 visar sammanställningen för läsåret 2011/12 att 75 procent av eleverna når kunskapskraven i ämnet svenska. I ämnena engelska och matematik är det 84 procent av eleverna som når kunskapskraven medan det i samtliga övriga ämnen är 100 procent av eleverna som når kunskapskraven som minst ska uppnås. Offentlig statistik visar att eleverna i årskurs 6 på Målsrydskolan som nått kravnivån på samtliga delprov i ämnesproven i ämnena engelska, matematik och svenska läsåret 2011/12 varierar mellan 79 och 100 procent.

Helhetsbedömning

Sammanställningen av kunskapsresultaten för läsåret 2011/12 i årskurserna 3 och 6 i Målsrydskolan visar att det i flera ämnen särskilt i årskurs 6 finns elever som inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås. Mot bakgrund av kunskapsresultaten måste det fortsättningsvis i de åtgärdsprogram som skolan utarbetar för elever i behov av särskilt stöd tydligt framgå vilka elevens behov är. Detta är en förutsättning för att skolan ska kunna avgöra om de åtgärder som beslutas är bra verktyg för att tillgodose elevens behov. Rektorn måste se till att åtgärdsprogrammen har en god kvalitet och uppfyller skollagens krav vilket har betydelse för enskilda elevers möjligheter att nå målen.

För samtliga elever vid Målsrydskolan upprättas en individuell utvecklingsplan (IUP) med skriftliga omdömen vid utvecklingssamtalen en gång per termin. I elevernas individuella utvecklingsplaner sammanfattas dock inte vilka

insatser som behövs för att elever ska klara kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som det är möjligt. Dessutom ges inte skriftliga omdömen i samtliga ämnen som eleverna i de lägre årskurserna får undervisning i. Skolan måste rätta till detta eftersom individuella utvecklingsplaner som ger sådan information behövs för att elever och föräldrar ska kunna följa och påverka kunskapsutvecklingen.

Skolinspektionens enkäter visar att skolans elever i hög grad upplever skolan som trygg och att det råder studiero vilket bekräftas av samtal med elever. Enkäter till såväl elever, vårdnadshavare och personal visar på ett stort förtroende för skolans arbete med att förebygga kränkningar. Dokument och intervju med rektor visar också att skolan bedriver ett aktivt och målinriktat arbete för att förebygga kränkningar av elever.

Bristerna i skolans arbete med åtgärdsprogram och individuella utvecklingsplaner har betydelse för elevers kunskapsresultat och är områden där rektorn har ett uttalat ansvar. Rektorn vid skolan är nytillträdd och uttrycker en ambition att leda skolan mot en högre måluppfyllelse. Rektorn för Målsrydskolan måste se till att skolan fortsättningsvis tar fram en samlad bild av kunskapsresultaten i samtliga ämnen och årskurser och använder den som en utgångspunkt i ett systematiskt kvalitetsarbete. Målsrydskolan måste också bättre dokumentera och utifrån resultaten, såväl kunskapsresultat som andra resultat, utvärdera effekterna av sitt redan nu aktiva utvecklingsarbete samt utifrån det dra slutsatser om vilka åtgärder som ska vidtas under den kommande perioden för att öka måluppfyllelsen. Ett systematiskt kvalitetsarbete är grunden för att rektorn ska kunna identifiera utvecklingsbehov och utifrån det leda skolan pedagogiskt så att verksamheten utvecklas och måluppfyllelsen ökar.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas
- Åtgärdsprogrammen ska följas upp och insatserna utvärderas löpande

Motivering

Enligt skollagen ska det anmälas till rektor om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i sin skolsituation. Vidare ska, enligt skollagen, rektor se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska hon eller han ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av samtal med rektorn framkommer att skolan har rutiner för att identifiera elever som kan befaras inte nå kunskapskraven och att rektorn ser till att elevens behov utreds och att åtgärdsprogram upprättas. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår inte tydligt vilka behoven är. Under rubriken Bakgrund beskrivs elevernas svårigheter och under rubrikerna Långsiktiga mål och Kortsiktiga mål beskrivs i de flesta fall vilka mål i läroplan och kursplan som eleven ska nå. När elevens behov utifrån en utredning inte tydligt anges i åtgärdsprogrammen blir det mycket svårt att avgöra om de åtgärder som beslutas tillgodoser elevens behov och mycket svårt att utvärdera om åtgärderna har varit effektiva. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen läst framgår inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas och av uppföljningarna framgår inte att åtgärderna utvärderats.

Vid samtal med rektorn framkommer att det finns elever vid skolan som sedan länge ges särskilt stöd exempelvis i form av elevassistent utan att skolan följt upp och utvärderat dessa insatser och upprättat ett aktuellt åtgärdsprogram för eleven.

Av utredningen framkommer att de åtgärdsprogram som beslutats inte anger vilka elevens behov är och inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare framkommer att det finns åtgärdsprogram som inte följs upp och där insatserna inte utvärderas löpande. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen betonas även i läroplanen.

Av dokument och intervjuer framgår att personalen på Målsrydskolan är involverade i flera utvecklingsarbeten som syftar till ökad måluppfyllelse utifrån läroplan och kursplaner. Den dokumentation av kvalitetsarbetet som lämnats till Skolinspektionen är "Kvalitetsredovisning lå 11/12". I kvalitetsredovisningen rapporteras om arbetet under året inom områden som "Normer och värden", "Elevernas ansvar och inflytande" "Bedömning för lärande" "Arbetsformer" med flera. Förutom en beskrivning av vad som gjorts innehåller dokumentet uppgifter om hur arbetet upplevts samt vilka utvecklingsmöjligheter skolan ser inom respektive område. Av dokumenten framgår inte hur skolan kommit fram till dessa "utvecklingsmöjligheter" eller andra åtgärder för ökad måluppfyllelse då utvärdering och analys av verksamhetens resultat eller av tidigare vidtagna åtgärder saknas. Av intervjuer med rektor framgår att resultaten (exempelvis kunskapsresultat samt resultat av normer och värden, inflytande och särskilt stöd) i verksamheten inte sammanställs och gemensamt analyseras samt kopplas till skolans arbetsmetoder i syfte att identifiera utvecklingsbehov. Skolan följer heller inte systematiskt upp och utvärderar effekterna av det utvecklingsarbete som genomförs.

Av utredningen framgår att rektorn inte har tagit ansvar för att det vid Målsrydskolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete eftersom skolan inte gör systematiska uppföljningar och utvärderingar av resultaten i verksamheten som en grund för att identifiera skolans behov av utveckling i förhållande till de nationella målen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 och 5 §§ skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Borås kommun en anmärkning.

Borås kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 20 maj 2013.

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Av de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. I de individuella utvecklingsplanerna ska det vidare framgå en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Vid skolan genomförs utvecklingssamtal och i samband med dessa upprättas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Av de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår att eleverna i årskurs 1 och 2 ges skriftliga omdömen i ämnena matematik och svenska. Eleverna får också undervisning i ämnena idrott och hälsa, bild, musik, samhällsorientering samt naturorientering men ges inte skriftliga omdömen i dessa ämnen. Detta bekräftas i samtal med rektorn som i kontakt med Skolinspektionen efter besöket meddelar att lärarna i årskurs 1 och 2 muntligt har gett omdömen i dessa ämnen vid utvecklingssamtalet. I årskurserna 3-6 ges skriftliga omdömen i samtliga ämnen eleverna får undervisning i. Kopplat till de skriftliga omdömena finns för varje elev i varje ämne angivet mål för vad eleven behöver förbättra i förhållande till kursplanernas mål och kunskapskrav.

Exempel på detta är "Utveckla säkerhet och bli mer bekväm med att samtala på engelska i grupp", "Utveckla förmågan att se samband mellan olika matematiska uttryck" samt "Fördjupa kunskaper i hur fysisk aktivitet, kost och sömn påverkar hälsan". Sammantaget kan en elev ha cirka 20 - 30 sådana utvecklingsmål i sin individuella utvecklingsplan. Av dokumenten och samtal med rektorn framgår att det i elevernas individuella utvecklingsplaner i samtliga årskurser inte sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Utredningen visar att det för varje elev vid Målsrydskolan inte ges skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven eftersom eleverna årskurs 1 och 2 inte ges skriftliga omdömen i alla de ämnen de får undervisning i. Vidare visar utredningen att det i elevernas individuella utvecklingsplaner inte sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolinspektionen bedömer bristerna som mindre allvarliga eftersom vårdnadshavare och elev vid utvecklingssamtalet tillsammans med den individuella utvecklingsplanen får muntlig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Dock måste elevernas individuella utvecklingsplaner utformas så att de motsvarar författningarnas krav. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska avhjälpa bristerna.

Författning

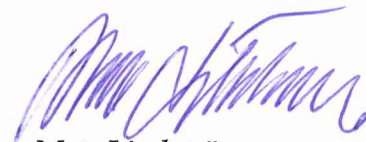
10 kap. 13 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråden Kjell Ahlgren och Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Mats Lindström
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).